

Y Comisiwn Addysg Drydyddol ac Ymchwil
Commission for Tertiary Education and Research

Amod: Trefniadau Dilysu

Rhaid i darparwr sydd wedi cofrestru â Medr sicrhau, pan fo trefniadau dilysu ar waith, fod y trefniadau hynny'n effeithiol o ran galluogi'r darparwr:

- “i’w fodloni ei hunan o ran ansawdd yr addysg sy’n arwain at ddyfarnu cymhwyster o dan y trefniadau.”

O dan **Ddeddf Addysg Drydyddol ac Ymchwil (Cymru) 2022** (y Ddeddf), ystyr “trefniadau dilysu” yw trefniadau rhwng darparwr addysg drydyddol sy’n gwneud cais (neu sydd wedi’i gofrestru) a darparwr addysg arall y mae’r darparwr addysg drydyddol sy’n gwneud cais yn dyfarnu cymhwyster o danynt i fyfyrwr yn y darparwr arall neu’n awdurdodi’r darparwr arall i ddyfarnu cymhwyster oddi tanynt ar ei ran.

Dim ond i drefniadau dilysu fel y’u diffinnir yn y Ddeddf y mae'r amod hwn yn berthnasol. Caiff trefniadau cydweithredol eraill (megis darpariaeth freinio) eu rheoleiddio ar wahân o dan amodau eraill yn y Ddeddf, lle y caiff addysg uwch ei darparu ar ran darparwr cofrestredig.

Categori Amod

Mae hwn yn amod cofrestru cychwynnol a pharhaus.

Sail Gyfreithiol

O dan Adran 27 o’r Ddeddf, rhaid i Medr fod yn fodlon, pan fo trefniadau dilysu ar waith, fod y trefniadau hynny'n effeithiol o ran galluogi'r “darparwr addysg drydyddol sy’n gwneud cais i’w fodloni ei hunan o ran ansawdd yr addysg sy’n arwain at ddyfarnu cymhwyster o dan y trefniadau.” O dan Adran 31 o’r Ddeddf, mae hefyd yn ofynnol i Medr osod amod cofrestru parhaus gorfodol “sy’n ymwneud ag effeithiolrwydd unrhyw drefniadau dilysu sydd yn eu lle”.

Gofynion Cydymffurfio

Er mwyn cydymffurfio â'r amod hwn, **rhaid** i ddarparwr cofrestredig fodloni'r disgwyliadau a nodir yn y categorïau canlynol:

1. Goruchwyliaeth a Chyfrifoldeb

Rhaid i'r darparwr wneud y canlynol:

- cymryd cyfrifoldeb cyffredinol am safonau ac ansawdd academiaidd yr holl ddarpariaeth a ddilysir
- rhoi trefniadau ar waith sy'n ei alluogi i sicrhau ansawdd yr addysg a ddarperir drwy drefniadau dilysu

Dylai'r darparwr wneud y canlynol:

- sicrhau bod y trefniadau goruchwyllo'n gymesur â graddfa a risg y bartneriaeth ddilysu
- sicrhau ei bod yn amlwg pwy sy'n gyfrifol am reoli a goruchwyllo trefniadau dilysu o fewn y sefydliad
- sicrhau diwydrwydd dyladwy priodol mewn perthynas â phartneriaid ac adolygu risgiau cysylltiedig yn rheolaidd

2. Trefniadau Ffurfiol

Rhaid i'r darparwr wneud y canlynol:

- rhoi cytundeb ysgrifenedig ar waith ar gyfer pob trefniant dilysu sy'n nodi sut y caiff safonau ac ansawdd academiaidd eu sicrhau
- rhoi trefniadau effeithiol ar waith er mwyn sicrhau y gall dysgwyr gwblhau eu hastudiaethau os bydd newidiadau'n effeithio ar y bartneriaeth ddilysu

Dylai'r darparwr wneud y canlynol:

- sicrhau bod y cytundeb yn dyrannu cyfrifoldebau'n glir rhwng y darparwr a'r partner cyflwyno
- sicrhau bod y cytundeb yn nodi sut y bydd gwybodaeth sy'n angenrheidiol ar gyfer sicrhau ansawdd yn cael ei rhannu
- adolygu'r cytundeb o bryd i'w gilydd, neu pan ddaw risgiau neu newidiadau sylweddol i'r amlwg
- cynnwys trefniadau cymesur ar gyfer mynd i'r afael â phryderon neu faterion a all godi o fewn y bartneriaeth ddilysu

3. Monitro ac Adolygu

Rhaid i'r darparwr wneud y canlynol:

- rhoi trefniadau effeithiol ar waith er mwyn monitro darpariaeth a ddilysir

- cynnwys darpariaeth a ddilysir yn ei brosesau sicrhau ansawdd ehangach, gan gynnwys adolygu o bryd i'w gilydd pan fydd hynny'n briodol

Dylai'r darparwr wneud y canlynol:

- defnyddio tystiolaeth berthnasol, megis deilliannau dysgwyr a pherfformiad partneriaid, i werthuso effeithiolrwydd darpariaeth a ddilysir
- sicrhau bod partneriaid a ddilysir yn cymryd rhan mewn prosesau sicrhau ansawdd pan fydd angen
- adolygu effeithiolrwydd a risgiau'r bartneriaeth ddilysu'n rheolaidd a gweithredu pan fydd materion yn codi a all effeithio ar ansawdd academiaidd

4. **Gofynion Hysbysu**

Rhaid i'r darparwr wneud y canlynol:

- ar adeg gwneud cais, rhoi rhestr lawn o'r trefniadau a'r partneriaid dilysu presennol i Medr
- rhoi gwybod i Medr pan gaiff trefniant dilysu ei derfynu neu pan gaiff trefniant newydd ei roi ar waith
- hysbysu Medr am unrhyw risgiau sylweddol sy'n ymwneud ag ansawdd, safonau, cynaliadwyedd ariannol neu ddiogelu dysgwyr a gyfyd mewn perthynas â darpariaeth gydweithredol, yn unol â'r amod "hysbysu am newidiadau sy'n effeithio ar gywirdeb gwybodaeth"

Tystiolaeth o Gydymffurfiaeth

Darparwyr yn hunanddatgan eu bod wedi bodloni gofynion cydymffurfio'r amod fydd y brif ffynhonnell fonitro ar gyfer yr amod hwn.

Fodd bynnag, **rhaid** i ddarparwyr gadw tystiolaeth sy'n dangos sut maent yn bodloni'r amod hwn, a gallu cyflwyno'r dystiolaeth honno ar gais gan Medr. Byddwn yn gofyn am yr wybodaeth honno mewn ffordd sy'n seiliedig ar risg, gan gyfeirio at ddata, materion blaenorol a thystiolaeth arall o berfformiad gwael mewn perthynas â'r amod hwn.

Rhaid i'r darparwr wneud y canlynol:

- cadw tystiolaeth sy'n dangos sut mae'n sicrhau ei hun ynghylch safonau ac ansawdd academiaidd darpariaeth a ddilysir
- cyflwyno'r dystiolaeth hon i Medr ar gais
- cadw cofnod o'r cytundeb dilysu ar gyfer pob partner

Dylai'r darparwr wneud y canlynol:

- cadw tystiolaeth o'r ffordd y caiff darpariaeth a ddilysir ei monitro a'i hadolygu, mewn ffordd sy'n gymesur â graddfa a risg y trefniant

- cadw gwybodaeth sy'n dangos sut mae wedi ystyried deilliannau, adborth, neu dystiolaeth arall sy'n gysylltiedig ag ansawdd mewn perthynas â darpariaeth a ddilysir
- defnyddio dogfennaeth fewnol sydd eisoes yn bodoli, yn hytrach na chreu deunyddiau ychwanegol at ddibenion rheoleiddio yn unig, lle bynnag y bo hyn yn briodol.

Monitro

Bydd Medr yn monitro cydymffurfedd â'r amod hwn yn y ffyrdd canlynol (am ddiffiniadau o'r rhain, gweler dull Medr o fonitro):

- **Ffurflen Sicrwydd Flynyddol:** fel rhan o Ffurflen Sicrwydd Flynyddol Medr, bydd disgwyl i ddarparwyr hunanddatgan eu bod wedi bodloni gofynion cydymffurfio'r amod. Dyma fydd y brif ffynhonnell fonitro ar gyfer yr amod hwn
- **Adolygiad yr Asiantaeth Sicrhau Ansawdd Addysg Uwch (QAA):** lle y bydd yn tynnu sylw at faterion sy'n ymwneud â darpariaeth a ddilysir neu oruchwyllo darpariaeth a ddilysir
- **monitro cwynion a phryderon rheoleiddio a gyflwynir:** mewn achosion lle y bydd pryderon a rennir â Medr, neu ddadansoddiadau o ddata ar gwynion, yn dangos themâu neu faterion systemig sy'n ymwneud â threfniadau dilysu
- **Digwyddiadau y Mae'n Rhaid eu Hadrodd:** mewn achosion lle y bydd y digwyddiadau hynny'n ymwneud â goruchwyllo darpariaeth a ddilysir
- **monitro data:** lle y bydd darparwyr a ddilyswyd yn cyflwyno data gwael o ran deilliannau

Mae'n bosibl y bydd darparwyr sydd â hanes blaenorol o beidio â chydymffurfio, sy'n dangos tueddiadau o ddirywiad mewn data neu sy'n wynebu risg o beidio â chydymffurfio yn y dyfodol yn destun craffu mwy dwys. Bydd peidio â chydymffurfio â gofynion monitro yn ysgogi ymchwiliadau pellach ac ymyriadau posibl.

Adolygu a Diwygio

Bydd Medr yn adolygu'r amod hwn yn rheolaidd i sicrhau ei fod yn cyd-fynd ag anghenion esblygol y sector, newidiadau i bolisiâu ac adborth gan randdeiliaid.